lysias ADVIES

Onderzoeksprotocol onderzoek AEB - gemeente Amsterdam

Opdrachtgever:	College van b&w Amsterdam
Samensteller:	Onderzoekscommissie AEB
Datum:	10 december 2019

Inhoud

1. Aanleiding en inhoud 1

2. Onderzoeksprotocol 2

2.1. Doel van het onderzoek 2
2.2. Onderzoekscommissie en opdrachtgeverschap 2
2.3. Onderzoeksvragen 2
2.4. Werkwijze en planning op hoofdlijnen 5
2.4.1 Planning 5
2.4.2 Documentenstudie 7
2.4.3 Interviews 7
2.4.4 Rapportage aan opdrachtgever 8
2.5. Communicatie en vertrouwelijkheid 9
2.6. Beschikbaarheid van het onderzoeksdossier 9

Lysias Advies www.lysiasadvies.nl

Onderzoekscommissie AEB E: onderzoekscommissieaeb@lysiasadvies.nl

1. Aanleiding en inhoud

Op 9 juli 2019 heeft het college van burgemeester en wethouders (b&w) van Amsterdam ingestemd met het opstellen van een onderzoeksopdracht naar de ontstane veiligheids- en financiële situatie van AEB en het doen van een voorstel bij welke deskundigen c.q. commissie deze onderzoeksopdracht kan worden belegd. Op 12 en 18 september 2019 is de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld tot het uiten van wensen en bedenkingen.

De onderzoekscommissie bestaat uit de heren Jaap Winter (voorzitter), Elbert Dijkgraaf en Staf Depla en wordt ondersteund door een extern bureau, te weten Lysias Advies. Op 30 oktober jl. is de commissie gestart met het onderzoek.

In dit onderzoeksprotocol legt de commissie vast hoe zij het onderzoek gaat inrichten en welke eisen worden gesteld aan de rapportage. In het onderzoeksprotocol komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Doel van het onderzoek
- Onderzoekscommissie en opdrachtgeverschap
- Onderzoeksvragen
- Werkwijze en planning op hoofdlijnen
  - Planning
  - Documentenstudie
  - Interviews
  - Rapportage aan opdrachtgever
- Communicatie en vertrouwelijkheid
- Beschikbaarheid van het onderzoeksdossier

Elk van deze onderwerpen worden in het vervolg van dit document verder toegelicht.

2. Onderzoeksprotocol

2.1. Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is om te achterhalen wat de oorzaken zijn van de operationele en financiële problemen bij AEB, die uiteindelijk hebben geleid tot het stilleggen van vier van de zes verbrandingslijnen, en tot de financiële noodsteun van de gemeente. Het onderzoek wil daarnaast - vanuit de verschillende rollen van de gemeente (aandeelhouder, klant en beleidsmaker) - inzicht geven in de invloed van de gemeente Amsterdam op (het functioneren van) AEB, en in hoeverre de invulling van deze rollen heeft meegespeeld in de ontstane situatie. Tenslotte moet het onderzoek duidelijkheid geven hoe bij het besluit tot het stilleggen van de verbrandingsovens rekening is gehouden met de (mogelijke) maatschappelijke impact. De insteek van het onderzoek is gericht op 'leren' van het verleden en waar mogelijk kaders en/of werkwijzen bij te stellen.

2.2. Onderzoekscommissie en opdrachtgeverschap

De onderzoekscommissie bestaat uit de volgende personen:

- De heer Jaap Winter (voorzitter)
- De heer Elbert Dijkgraaf
- De heer Staf Depla

Het college van b&w is opdrachtgever van het onderzoek. Namens het college zijn de burgemeester, de wethouder duurzaamheid en de wethouder deelnemingen gezamenlijk de bestuurlijk opdrachtgevers van de externe commissie. Het ambtelijk opdrachtgeverschap is belegd bij de gemeentesecretaris. Namens de opdrachtgever is er een bestuursadviseur als ambtelijk liaison aangesteld.

2.3. Onderzoeksvragen

Het college van b&w van Amsterdam heeft de volgende onderzoeksvragen aan de onderzoekscommissie meegegeven[1]:

- Wat zijn de oorzaken van de ontstane situatie bij AEB die hebben geleid tot het stilleggen van vier van de zes verbrandingslijnen?
- Hoe kan het dat het stilleggen van die verbrandingslijnen tot zulke grote maatschappelijke consequenties heeft geleid?
- Welke conclusies en aanbevelingen geeft de commissie voor de toekomst?

De gemeenteraad heeft, in het kader van de gelegenheid om wensen en bedenkingen te uiten, een aantal vragen gesteld. Samengevat zijn dit de volgende vragen:

- Waarom is de gemeente er niet in geslaagd om op adequate wijze invulling te geven aan het sturen en beheersen van en toezichthouden op deze gemeentelijke deelneming?
- Werden de verschillende rollen die de gemeente heeft ten opzichte van AEB voldoende onderkend en ingevuld?
- Was er sprake van een goede rolverdeling tussen college en raad, binnen het college en binnen het ambtelijk apparaat (m.b.t. invulling toezicht deelnemingen)?

[1] Voorstel onderzoeksopdracht externe commissie AEB, Gemeente Amsterdam.

- Beschikte de gemeente over voldoende specifieke kennis en informatie of is er door de verzelfstandiging van AEB een (te) grote kennisachterstand bij de gemeente ontstaan?
- Kan in het onderzoek worden meegenomen hoe en waarom de directie besloten heeft de lijnen stil te leggen, terwijl er geen plan was noch de partners waren geïnformeerd?

Op basis van een eerste verdieping in de documentatie, en rekening houdend met de wensen en bedenkingen van de raad, heeft de onderzoekscommissie de drie hoofdvragen 'scherper' gesteld. De commissie komt tot vier hoofdvragen:

1. Wat zijn de oorzaken van de operationele[2] en financiële problemen bij AEB, die uiteindelijk hebben geleid tot het stilleggen van vier van de zes verbrandingslijnen en tot de financiële noodsteun van de gemeente?
2. Welke rol heeft de gemeente Amsterdam gespeeld bij het voorkomen en adresseren van de operationele en de financiële problemen bij AEB?
3. Op basis van welke argumenten heeft AEB het besluit genomen tot het stilleggen van vier van de zes verbrandingslijnen en hoe is bij het besluit tot het stilleggen van de verbrandingsovens rekening gehouden met de (mogelijke) maatschappelijke impact?
4. Welke conclusies en aanbevelingen kunnen worden gegeven voor de toekomst?

Het college heeft voorgesteld om als startpunt voor het onderzoek het gemeenteraadsbesluit tot afronding van de onderzoeksfase van de verzelfstandiging van AEB (15 mei 2013) te nemen. De onderzoekscommissie voegt hieraan toe dat, indien signalen daartoe aanleiding geven en het relevant is in het beantwoorden van de onderzoeksvragen, de commissie zich het recht voorbehoud ook onderzoek te doen naar de periode voor 15 mei 2013. De reikwijdte van het onderzoek loopt tot en met het informeren van de gemeente Amsterdam door AEB over het stilleggen van de verbrandingslijnen op 24 juni 2019.

De door het college opgestelde hoofdvragen zijn onderverdeeld in een aantal deelvragen. Ook deze deelvragen zijn gedeeltelijk aangepast, en gerubriceerd per hoofdvraag. Hierna worden de (aangepaste) deelvragen per hoofdvraag weergegeven.

Deelvragen bij hoofdvraag 1:

Vertrekpunt en ontwikkeling

1.1 Wat was 'de staat' van AEB (qua governance, strategie en marktpositie, investeringen, financiën, risicoprofiel en onderhoud en veiligheid) op het moment van verzelfstandiging en welke in- en externe factoren hebben 'de staat' van AEB na de verzelfstandiging beïnvloed?

1.2 Welke strategische keuzen heeft AEB gemaakt sinds de verzelfstandiging, mede in het licht van marktomstandigheden?

1.3 Hoe zijn de relevante primaire en secundaire bedrijfsprocessen van AEB ingericht en hoe hebben die zich ontwikkeld sinds 2014?

[2] Inclusief veiligheidsaspecten.

1.4 Welke ontwikkelingen hebben zich voorgedaan op het gebied van veiligheid en in welke mate is er aandacht geweest voor veiligheid bij de directie en RvC van AEB?

1.5 Welke ontwikkelingen hebben zich voorgedaan op het gebied van de financiële situatie van AEB en in welke mate is daar aandacht voor geweest bij de directie en RvC van AEB?

Sturing en informatievoorziening

1.6 Waarop heeft de directie van AEB (vooral) gestuurd in de afgelopen jaren? Waarop heeft het toezicht door de RvC van AEB zich (vooral) gericht in de afgelopen 5 jaar? Hoe heeft de RvC zijn toezichtrol ingevuld?

1.7 Welke maatregelen hebben de directie en de RvC - vanaf het moment dat AEB in februari 2018 onder verscherpt toezicht is gesteld door de ODNZKG[3] - genomen om de situatie te verbeteren?

1.8 Op welke momenten en op welke wijze is de gemeente Amsterdam door AEB geïnformeerd over (de omvang van) de operationele problematiek en (de omvang van) de financiële problemen?

1.9 Op welke momenten en op welke wijze is de gemeenteraad door het college geïnformeerd over ontwikkelingen bij AEB?

Deelvragen bij hoofdvraag 2:

2.1 Welke rol heeft de gemeente Amsterdam gespeeld bij het bepalen van de strategische keuzes van AEB?

2.2 welke rol heeft de gemeente Amsterdam gespeeld bij de ontwikkeling van de relevante primaire en secundaire bedrijfsprocessen van AEB?

2.3 Wanneer was de gemeente Amsterdam op de hoogte van de operationele problemen en welke rol heeft de gemeente Amsterdam gespeeld bij het voorkomen en adresseren van de operationele problemen, waaronder veiligheid, binnen AEB?

2.4 Wanneer was de gemeente Amsterdam op de hoogte van de financiële problemen en welke rol heeft de gemeente Amsterdam gespeeld bij het voorkomen en adresseren van de financiële problemen binnen AEB?

2.5 Welke initiatieven heeft de gemeente Amsterdam - vanaf het moment dat AEB in februari 2018 onder verscherpt toezicht is gesteld door de ODNZKG - genomen om de situatie te verbeteren (klant- en aandeelhoudersrol)?

2.6 Hoe was de rolverdeling tussen raad, college en ambtelijke organisatie en was deze rolverdeling goed?

2.7 Beschikte de gemeente, na de verzelfstandiging van AEB, over voldoende kennis om de verschillende rollen (aandeelhouder, klant en beleidsmaker) te kunnen vervullen?

Deelvragen bij hoofdvraag 3:

3.1 Hoe is het besluit van AEB om 4 verbrandingslijnen stil te leggen tot stand gekomen, welke partijen[4] waren daarbij betrokken en wat waren hun rollen?

[3] ODNZKG: Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

[4] AEB (directie en RvC), gemeente Amsterdam, ODNZKG en eventuele andere toezichthouders.

3.2 Op welke manier heeft AEB de maatschappelijke consequenties van het stilleggen van de verbrandingslijnen geïnventariseerd en hoe is daar in de besluitvorming rekening mee gehouden?

3.3 Welke interactie is er geweest tussen gemeente Amsterdam en AEB over het besluit tot stilleggen van de verbrandingslijnen? Welke interactie is er geweest binnen de ambtelijke organisatie, tussen organisatie en college en tussen college en raad?

Deelvragen bij hoofdvraag 4:

4.1 Wat zijn de conclusies over:
- het voorkomen en adresseren van de operationele en financiële problemen door AEB;
- de invloed van de gemeente Amsterdam op het ontstaan van de operationele en financiële problemen bij AEB;
- de wijze waarop de gemeente Amsterdam heeft gereageerd op de operationele en financiële problemen bij AEB;
- de wijze waarop AEB bij het besluit tot stilleggen van de 4 verbrandingslijnen rekening heeft gehouden met de maatschappelijke consequenties;
- de mate waarin AEB bij het nemen van het besluit tot stilleggen van de 4 verbrandingslijnen de gemeente Amsterdam heeft geïnformeerd.

4.2 Welke aanbevelingen kunnen worden gegeven over:
- het voorkomen en adresseren van de operationele en financiële problemen door AEB;
- de wijze waarop de gemeente Amsterdam zijn verschillende rollen heeft ingevuld (beleidsmaker, klant, aandeelhouder);
- de samenwerking tussen de gemeente Amsterdam en AEB.
- De manier waarop gemeente Amsterdam omgaat met deelnemingen.

2.4. Werkwijze en planning op hoofdlijnen

2.4.1 Planning

Het onderzoek is gestart met een bijeenkomst op 30 oktober 2019. In deze bijeenkomst hebben medewerkers van de gemeente Amsterdam de onderzoekscommissie op hoofdlijnen bijgepraat over het afval- en warmtebeleid, de wijze waarop het aandeelhouderschap is ingevuld en over de financiële en veiligheidsproblemen bij AEB. Op 11 november hebben de voorzitter en secretaris van de onderzoekscommissie een kennismakingsgesprek gevoerd met de algemeen directeur en voorzitter van de RvC van AEB.

Documentenstudie. Periode november en december.

Het onderzoek start met een documentenstudie, om een eerste beeld te vormen van de feiten en omstandigheden rond de operationele en financiële problemen bij AEB. Lysias voert de documentenstudie uit, in afstemming met de commissieleden die zelf ook actief kennisnemen van de documenten. De studie leidt tot een voorlopig beeld (reconstructie) over het ontstaan van de financiële en operationele problemen bij AEB, over de wijze waarop het besluit is genomen om 4 van de 6 verbrandingslijnen stop te zetten en de rol die de voornaamste betrokkenen - de directie en de Raad van Commissarissen van AEB, de gemeente Amsterdam als aandeelhouder en de ODNZKG als toezichthouder - hierbij hebben gespeeld.

Op basis van het eerste deel van de documentenstudie zijn dit onderzoeksprotocol en de definitieve onderzoeksvragen (2.3) opgesteld.

Interviews. Periode medio januari - medio maart.

Na de documentenanalyse vinden interviews plaats met betrokkenen. In eerste instantie met medewerkers van de gemeente Amsterdam, AEB en de ODNZKG. Er zullen gesprekken worden gevoerd met verantwoordelijke (ex)bestuurders, ambtelijk opdrachtgevers, programmamanagers/projectleiders, programmamedewerkers, ingehuurde externen en bij AEB betrokken externe partijen (denk aan ODNZKG of banken).

De commissie zal waar nodig, in aanvulling op de in de commissie en bij Lysias aanwezige expertise, ook enkele interviews houden met experts, bijvoorbeeld op het gebied van externe veiligheid, de techniek van verbrandingsovens en ontwikkelingen op de afvalmarkt.

De commissie zal een tweede ronde interviews houden, waarbij aanvullende gesprekspartners gesproken worden of waarin een meer verdiepend interview plaatsvindt met gesprekspartners die de commissie al in de eerste ronde heeft gesproken.

Zie verder 2.4.3 voor de procedure van de interviews.

Analyse van de bevindingen. Periode medio maart.

De analyse start al tijdens het opstellen van de reconstructie (documentenstudie). Deze analyse slaat neer in de voorbereiding van de interviews.

Na de eerste ronde van interviews vindt een analyseslag plaats om te kunnen bepalen wie de commissie nog aanvullend wil spreken. Na afronding van de interviews worden alle feiten en meningen overzichtelijk bijeen gebracht en maakt de commissie een analyse van de feiten en omstandigheden. De commissie geeft transparant en traceerbaar aan hoe zij tot conclusies is gekomen.

Rapportage. Periode medio maart - medio april.

Na de feitenreconstructie wordt al gestart met de opzet van het rapport. Het rapport wordt opgesteld in nauwe wisselwerking tussen de commissieleden en Lysias. Voor het opstellen van het rapport wordt een maand ingeruimd na afronding van de interviews.

Check op feitelijke juistheid. Periode medio april-medio mei.

Het is van cruciaal belang dat het rapport geen feitelijke onjuistheden bevat. De commissie legt het concept rapport in ieder geval voor aan de ambtelijk opdrachtgever van de gemeente Amsterdam en aan de directie van AEB. Zij worden in de gelegenheid gesteld een check te doen op de feitelijke juistheid van het 'romprapport' (zonder conclusies en aanbevelingen). De onderzoekscommissie zal -in het kader van hoor- en wederhoor- geïnterviewden gelegenheid geven om te reageren op relevante passages van het rapport. De onderzoekscommissie bepaalt of het rapport wordt aangepast naar aanleiding van de reacties. Daarna wordt het definitieve rapport opgesteld, inclusief conclusies en aanbevelingen (zie ook 2.4.4).

Bestuurlijke reactie. Periode eind mei.

Als opdrachtgever wordt het college van B&W van Amsterdam in de gelegenheid gesteld een bestuurlijke reactie te geven op het rapport van de onderzoekscommissie. De bestuurlijke reactie en het

eventuele nawoord van de onderzoekscommissie maken deel uit van het definitieve eindrapport, dat vervolgens aan het college van B&W als opdrachtgever wordt aangeboden (rapportage aan opdrachtgever zie 2.4.4).

Samenvattend is de planning van het onderzoek per fase als volgt:

Fase	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei
Documentenstudie							
Interviews							
Analyse bevindingen							
Conceptrapportage							
Check op feitelijke juistheid							
Bestuurlijke reactie							
Oplevering eindrapport							

2.4.2 Documentenstudie

De studie van relevante documenten wordt uitgevoerd door de adviseurs van Lysias, dat de onderzoekscommissie in de gelegenheid stelt op efficiënte wijze kennis te nemen van de documenten. Lysias maakt een overzicht van de benodigde documenten.

In eerste instantie richt de onderzoekscommissie zich op documenten vanuit de gemeente Amsterdam en AEB. Medewerking van gemeente en AEB is noodzakelijk om de informatie tijdig te kunnen inzien en bestuderen. De gevraagde informatie dient binnen een redelijke termijn beschikbaar te worden gesteld, in beginsel binnen vijf werkdagen. Hierover zijn afspraken gemaakt. Tijdens het onderzoek zal behoefte ontstaan aan raadpleging van aanvullende documenten. Nadat contact is gelegd met een betrokken medewerker van de gemeente Amsterdam of AEB, kan Lysias namens de onderzoekscommissie rechtstreeks contact opnemen voor vervolgvragen en op te vragen documenten, waarbij de ambtelijk liaison daarover wordt geïnformeerd.

De opgevraagde documenten die van belang zijn voor het onderzoek worden door de adviseurs van Lysias opgeslagen in de beveiligde ICT-omgeving bij Lysias. De leden van onderzoekscommissie hebben hier eveneens toegang toe. De commissie en de leden van het onderzoeksteam van Lysias zijn de enigen die toegang hebben tot deze informatie.

Voor het onderzoek worden ook vertrouwelijke documenten geraadpleegd. De organisatie die het document verstrekt, geeft op voorhand aan de commissie aan of een document vertrouwelijk is en waarom. In overleg tussen de onderzoekscommissie en de organisatie die het betreffende document beschikbaar heeft gesteld, wordt bepaald of de vertrouwelijkheid van een document, ten tijde van het opleveren van het onderzoeksrapport, gehandhaafd dient te blijven. De commissie is terughoudend met het citeren uit vertrouwelijke documenten. Mocht de commissie dit noodzakelijk achten, dan wordt de opdrachtgever hierover geïnformeerd.

2.4.3 Interviews

De interviews vormen een belangrijk onderdeel van het onderzoek. De interviews vormen een verdiepingsslag op het (voorlopige) beeld dat is ontstaan na de eerste fase van documentenstudie.

De commissie hecht aan een zorgvuldige procedure, waarbij het vooral van belang is dat geïnterviewden in vertrouwelijkheid in staat worden gesteld om te vertellen wat nodig is voor het onderzoek. Daartoe hanteert de commissie een interviewprotocol. De kernpunten van het interviewprotocol zijn de volgende:

- Alle te interviewen personen worden aangeschreven met de mededeling dat er een onderzoek plaatsvindt. In de uitnodiging wordt het doel van het onderzoek en het doel van het interview aangegeven en wordt de procedure geschetst. De te interviewen personen ontvangen tevens een gespreksleidraad met onderwerpen die aan de orde (kunnen) komen in het interview. Tevens wordt in de uitnodiging aandacht geschonken aan het gebruik van het interviewverslag voor het onderzoek.
- Ten minste één week van tevoren ontvangen de te interviewen personen schriftelijk deze uitnodiging.
- In overleg met de gemeente Amsterdam en AEB wordt gezorgd voor een interviewlocatie waar de interviews in vertrouwelijkheid kunnen plaatsvinden.
- Het is mogelijk dat één persoon meer dan éénmaal wordt geïnterviewd.
- De interviews zijn niet openbaar.
- De leden van de onderzoekscommissie voeren de interviews uit, en worden ondersteund door de adviseurs van Lysias.
- Het interviewverslag wordt gemaakt door de adviseurs van Lysias. Het verslag is een weergave van het besprokene op hoofdlijnen en gaat over hetgeen de commissie relevant acht voor het onderzoek.
- De interviews worden tevens opgenomen door Lysias. De gespreksopnamen zijn alleen voor intern gebruik door de adviseurs van Lysias en worden vernietigd na accordering van het verslag door geïnterviewde.
- De geïnterviewden krijgen binnen 8 werkdagen het verslag van het interview voorgelegd en krijgen 5 werkdagen om het verslag op feitelijke onjuistheden te controleren. Onjuistheden in het verslag worden door de geïnterviewde zichtbaar gecorrigeerd.
- Het door de geïnterviewde gecorrigeerde verslag wordt gebruikt voor de oordeelsvorming door de commissie.

De verslagen blijven eigendom van de commissie en worden bewaard bij Lysias. De verslagen maken geen onderdeel uit van het onderzoeksdossier. De gemeente Amsterdam krijgt de verslagen niet ter inzage.

2.4.4 Rapportage aan opdrachtgever

Het concept onderzoeksrapport gaat in op de hoofdvragen van het onderzoek. Het rapport geeft tenminste antwoord op de gestelde onderzoeksvragen. Een eerste concept van het onderzoeksrapport wordt eind maart 2020 besproken in de onderzoekscommissie. Medio april 2020 wordt het definitieve conceptrapport opgeleverd. Daarna vindt de hoor- en wederhoorprocedure plaats. Deze feitencheck betreft het rapport zonder conclusies en aanbevelingen. De commissie legt relevante delen van het concept rapport onder

geheimhouding voor aan geïnterviewden en betrokken organisaties[5], en het gehele "romprapport" onder geheimhouding tenminste aan de ambtelijk opdrachtgever en de directie van AEB.

Op basis van de hoor- en wederhoor bepaalt de onderzoekscommissie of het rapport wordt aangepast. Daarna wordt het definitieve rapport opgesteld, inclusief conclusies en aanbevelingen. De onderzoekscommissie biedt na eventuele feitelijke aanpassingen het eindrapport aan het college aan.

Als opdrachtgever wordt het college van B&W van Amsterdam (onder geheimhouding) in de gelegenheid gesteld een bestuurlijke reactie te geven op het rapport van de onderzoekscommissie. Gelet op de positie van AEB in het onderzoek, zal de commissie ook de directie van AEB (onder geheimhouding) in de gelegenheid stellen een reactie te geven op het onderzoeksrapport inclusief conclusies en aanbevelingen. De bestuurlijke reactie van het college, de reactie van de directie van AEB en het eventuele nawoord van de onderzoekscommissie maken deel uit van het definitieve eindrapport dat vervolgens aan het college van B&W als opdrachtgever wordt aangeboden.

Het college van B&W bepaalt de wijze waarop het onderzoeksrapport wordt besproken in de gemeenteraad en de rol van de onderzoekscommissie daarbij. Op verzoek van het college van B&W van Amsterdam is de onderzoekscommissie bereid de rapportage toe te lichten in het college en aan de raad(scommissie).

[5] Organisaties die documenten ter beschikking hebben gesteld en/of waarvan medewerkers zijn geïnterviewd.

2.5. Communicatie en vertrouwelijkheid

Vertrouwelijkheid en geheimhouding zijn belangrijk gedurende het gehele proces. De commissieleden en de adviseurs van Lysias verplichten zich tot geheimhouding gedurende het onderzoek. Na afronding van het onderzoek en decharge van de commissie verplichten de (ex)leden van de onderzoekscommissie zich tot een zorgvuldige omgang met de onderzoeksinformatie.

Er is gedurende het onderzoek sprake van centrale woordvoering vanuit de commissie. De voorzitter (of plaatsvervangend voorzitter)[6] van de commissie is de enige die communiceert met de buitenwacht en hij stemt dat in voorkomende gevallen af met de leden van de onderzoekscommissie. De overige leden voeren niet het woord en verwijzen slechts door naar de voorzitter.

De commissie brengt het college, als opdrachtgever van het onderzoek, op de hoogte van dit onderzoeksprotocol. Na deze eerste uiting zal de onderzoekscommissie pas weer naar buiten treden bij het aanbieden van het onderzoeksrapport.

2.6. Beschikbaarheid van het onderzoeksdossier

Ten aanzien van de informatiebronnen wordt zoveel mogelijk openheid betracht na afloop van het onderzoek. Indien de organisaties die vertrouwelijke documenten ter beschikking hebben gesteld op basis van gegronde redenen aan de onderzoeks-commissie aangeven dat bepaalde documenten vertrouwelijk dienen

[6] De heer Depla is plaatsvervangend voorzitter.

te blijven, dan zal de onderzoekscommissie hier gehoor aan geven. Deze vertrouwelijke documenten vormen wel onderdeel van het onderzoeksdossier maar worden niet ter beschikking gesteld aan de opdrachtgever.

Vastgesteld te Amsterdam op 10 december 2019.

Jaap Winter

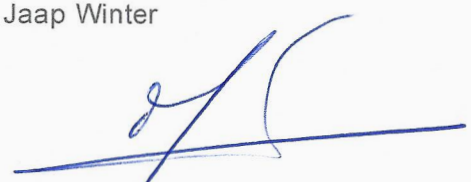

Elbert Dijkgraaf

Staf Depla